

主 題	地點	時間	編號	報導	記者	翻譯
524 nimasbang a kanakan	Jiraralay	91.8.30 79-1-23	小36	si Aman Parogso	siApen Mangavat	

1. O inapo namen rana am, asa ka tawo ri ya
nimasbang a, abo rana o nyapowan na, akay na rana
o mapalolo sya.

1. 我們的祖先小時候就成爲孤兒。幸好還有祖父帶他長大。

2. Miratateng am, ano mangay mangahahap o akay
na am, pakavangen na ja, kapangdey na so araraw
a macikavang do akay na, ka ji na ngiyanan do ili
no apo na, inapo namen a.

2. 他祖父每次出海捕魚祖父就載他上船去捕魚，幾乎可以說每天都去捕魚，很少呆在家裏的。

3. Miratateng am, rarakeh rana o akay na am,
ji rana macikavang ja, maniring o akay na am,
to rna miyanowanohod a maniring do anohon na am:

3 直到他祖父老得不能再出海捕魚的時候就只有他一人出去捕魚了。他的祖唱道：

apo ko a jico rana ngavanga
am citaen mo o mikavang do sahad
ta si maran mo a kani kataisa mo
a mangay mo atahatawan so nirakes
do torongan no arayo
oriwo anohod na no akay na.

我的孫啊，不能和你出海了。你注意著，一艘載著我的船。他們是你叔叔和堂兄弟放魚餌。

因為那裡是arayo的家。
他們在哪裡丟放魚餌。你就在那裡丟你的魚餌。因他們知道什麼地方是arayo雅勝的地方。

4. Mirataeng am, ikasi na o apo na nimasbang
am, mangapet so viniyay na (koyis a), ipakan na so
(kapet)
養了6年以上的

4. 後來，他祖父看他獨自小，就沒見過自己父母，很同情他就砍了一大串香蕉給孫子。

主	地點	報 者
	時間	記 音
題	編號	翻 譯

apo na pamarengan da so kanan a.

~~吃~~ 吃。

5. Maniring o akay na do apo na inapo namen
am, manngo paro si kaminan mo ya ta panginanaetan
na imo yan no ji na manæeci imo yan mangapoko an,
ta ano panginanaetan na imo ni kaminan mo am, ji
jitopahanghanga si kaminan mo a.

5. 他祖父對他談：不
曉得你阿姨對你會不會
和對自己的兒子一樣好
若是我們就
請他來吃飯

6. Ano ci ji na manginanaeci imo a tona pengaya
da kateysa mo a anak na am, oriwo mangay ta pahang-
hangan sya jaten kowan na no akay na o apo na inapo
namen a..

6. 如果他不吝嗇地指
教你，如同指導你堂兄弟
飯

數位典藏計畫

7. Imo rana ya mangapoko am, mangay ka pala
ji kaminan mo a, mangay macamizing an kowan na no
akay na o apo na, nohon kowan no apo na, kangay
na do kaminan na.

7. 孫子，你呢，就去你阿姨
的家探探他的口氣如何？
問問他你想要知道的任
何事。孫子說好

8. Masasnad do kaminan na am, maniring o kami-
nan na am, anakong a yaka mangay do jino kowan na,
nona yaken rana ya am, yamaniring si yakay am,
angay pala ji kaminan mo ta yabo o yamo paciyami-

8. 到阿姨家後，阿姨
先開口說：孩子何好呵！
今天來，有事呵！他回答說：
哦，是這樣的，祖父跟我說
去你阿姨那裡學一些日常生活
的禮儀或些碎事因為
你沒有父母教你這些事。

izingan kowan na yaken jimo kowan na no inapo namen a.

主	地點	報導
題	時間	記音
	編號	翻譯
<p>9. Maniring o kaminan na am, ning a ori yamo niyayi ya, cingowaneri ya, ano milolo ka so kawalan am, ji mo nipsipi manganako a, ano ioli mo rana am, loloen mo do kavosan na an kowan na no kaminan na o inapo namen a.</p>		<p>9. 阿姨說：哦，原來如此這就是你來的目的！如果你上山砍竹子帶回來時，不必去掉枝葉，且從尾端處拖拉比較好。</p>
<p>10. O Pancan na niya no akman so sang am, ikinanaet na do kapipapiya na, ipiraraet na sya, ta iawa na o kapiraraet da no ananak na,</p>		<p>10. 他之所以如此說，是妒忌他很多方面比自己兒子好，想灌輸他一些錯誤的觀念。</p>
<p>11. No ci miraraet yam, jabo o ka ji da mipapiyan no mina podpod jaken a kowan na no kaminan na do onowned na, somozib do mankakteh na inapo namen a.</p>		<p>11. 那阿姨的心理想說：如果他在事情未有正確的方法和技巧，做出來的結果不僅都錯了，而且不是很順手。這樣我兒子就會好他好幾倍。</p>
<p>12. Miratateng am, ning a ori mo kaminan kowan no mankakteh na nimasbang a kangay na rana do akay na do vahay da.</p>		<p>12. 我們祖先不知道阿姨跟本就是說錯了，還頻頻點頭以為對，然後回家去。</p>
<p>13. Maniring o akay na am, manngo a kongkwan na ni kaminan mo kowan na no akay na o apo na, nona yamaniring jaken am, yaka mangay do jino manganako</p>		<p>13. 祖父說：怎樣，阿姨跟你說了些什麼？阿姨說：你來有事嗎？我跟他說，是祖父叫我來向你請教的。</p>

主	地點	報導
	時間	記音
題	編號	翻譯

kowan na yaken, nona yaken rana ya am, angay paci-
yamizing ji kaminan mo ta yabo o yamo pacamizingan
kowan na yaken ni yakay, oriwo yako niyayi ya mo
kaminan kowan ko sya.

因為這裡沒人教你很多
事情，這就是我來的目的。

14. Maniring si kaminan am, ning a cingowanori
ya, ano manipsip ka so kawalan am, ji mo nipsipi
ya, an ioli mo rana am, loloen mo do kavosan na an,
ta oriwo iyangay ta ya kowan na yaken ni kaminan
mo yakay kowan na o akay na.

4. 阿娘說：原來如此。如
果你去砍竹子時，不要去
掉枝葉，帶回家時，要從尾
端處拖好。這是一般人
砍竹子的情形。

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料

數位典藏計畫

15. Maniring o akay na am, pinawanawa no rakep
da si kaminan mo a, yana imo piraraeten ya, oyoda
yana imo panginanaetan ya ni kaminan mo a, ikongo
o akman so sang kowan na no akay na o apo na.

15. 祖父說：~~並~~望給牙梳
刺死，什麼鬼阿媽，這樣對
孫子各番指導。簡直不壞
話。(牙梳刺死：罵語、死讓)

16. Miratateng am, ano masaseyrem am, nanaoen
na no akay na o apo na mangay na amizingen no
kaminan na do papa no vahay da no akay da.

16. 後來每到晚上，乾脆
由祖父傳達他知道的事情
告訴孫子。可是他們萬
沒料到那位阿部躲屋後
聽竊他們祖孫倆的談話。

17. O iananawo na so apo na am, inanawo na so
anak na a no kaminan na, maniring rana o akay na

17. 祖父講什麼給孫子
聽，我阿娘就講什麼給

主	地點	報 導
題	時間	記 音
	編號	翻 譯
<p>do apo na do inapo namen am, ano yana imo pangina-naetan ni kaminan mo am, sira apo, ta jiko mangina-naeci sira a so ji ko manciyi nya jira saon am, beken ka ta yana imo jimanginanaeci : mangapoko kowan na no akay na.</p>		<p>自己兒子聽。祖父跟孫子談：即然阿缺這樣各番指導你，那麼他也別妄想我會傳述我所知道的給我孫子（阿缺之子）講。</p>
<p>18. Maniring o akay na am, makma ka so sang no mangay ka mangahahap a, ano manisibo ka am, makma ka so sang a, makma ka so sang a, makma ka so sang kowan na no akay na omanawo so apo na nimas bang a.</p>		<p>18. 祖父教他捕魚時應該如何如何地做。上山時要如何如何的做。祖父很有耐心。</p>
<p>19. To na ngamizinga no kaminan na do papa no vahay no akay na, mateyka na rana nanawoen apo na am, mangay rana o kaminan na do vahay da, kanaanawo na sira so anak na.</p>		<p>19. 孫子也很仔細地聆聽。每當祖孫倆談完話。阿缺才回家去。然後把所聆聽到的事全部講給兒子們聽。</p>
<p>20. Maniring do ananak na am, oriwo yana ciring a, oriwo yana ciring a yana inanawo so kateysa nyo ni yakay mo kowan na sira o ananak na.</p>		<p>20. 他對他的兒子們說：這些都是你們祖父跟你們那年輕兄弟講的話。</p>
<p>21. Tana ji na inyo nanawowa ni yakay mo am,</p>		<p>21. 你們祖父不教你們（指事）</p>

主	地點	報導
題	時間	記者
	編號	翻譯
<p>yako jiyataptap o ciring na ni yakay nyo do yako mangay amizingan sya do papa no vahay na manganako so ji nyo alawei no ka ji na nanaowan jinyo ni yakay nyo an kowan na sira o ananak na no ina da.</p>		<p>沒關係，反正他講什麼全部給我聽到，然後再跟你們講也一樣。故不用擔心你們祖先不教你們做事的方法或技巧。</p>
<p>22. Miratateng am, mataptap na rana o ciring na no ama na am, maniring do pantaw rana am, to rana miraraod a maniring am:</p> <p>ano kalalarem na mangay ko rana miwalam do palopalorapid a, mangamizing so ivavaga do anak.</p>		<p>22. 阿姨幾乎將他父親對那丫孫子的話都聽得差不多了以後，就在屋外唱歌道：</p> <p>每到天色一黑，我就到屋外去採薪，聽著和向教兒子們出人頭地的話。</p>
<p>oriwo raod na no kaminan na.</p> <p>23. Mamizing na no akay na am, pinawanawa ka no rakep da, yaka miyan do dang mo panito do kavanon mo a manginanaet do akman si yapo ya kowan na no akay na.</p>		<p>這是阿姨的歌。</p> <p>你祖父聽到之後，說：你，這丫死在 茅下的傢伙 這死的人 竟聽我們的話，原來你在外頭，你這丫畜鬼 想請你教下 這丫孫子 指教那 樣畜畜，你卻不願意。</p>
<p>24. Maniring do apo na am, na no yamiyan do dang si kaminan mo am, ano avak no aep am, iñanawo ko jimō ta yana yaken mangay ngamizingen no yamaseyrem mangapoko an kowan na o apo na, nohon,</p>		<p>24. 祖父對孫子說：不曉得你姨原來在外面偷聽，那以後就改此夜半後我再來教你，否則教你的牛西，你姨全部聽到了不好。孫子說也好。</p>

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

主	地點	報 導
題	時間	記 音
	編號	翻 譯

kowan na icapiya na ori mo yakay kowan no apo na.

25. Ano avak no aep rana am, yokayin na rana
o apo na, kapamarit na rana ja so ciring na inanawo
na so apo na .

25. 以後，每到半夜，祖父
便搖醒孫子起來繼續教
(講)他未講的事。

26. No maniring rana o akay na am,

kayokay a jiyapapay so mata

ta pasarosoran ko imo so nanawo

ta makapipiya a makainakem

ta ciring no mina isalasalatawo

nira do makaakahaoden

oriwo ciring na no akay na ipamizing na so apo na.

26. 他的祖唱道：

醒醒吧！別在貪睡！

我要講很多事^情給你聽。

聽了會使你有更好的^修養

這些都是德高望重^重的人的話

也就是sira do makaakahaoden
的話。

這是祖父唱給孫子聽的。

27. Miratateng am, ori ya kananawo na so apo
na, makaveyvoh rana am, ji na ngawawan o ciring
na no akay na ninanawo na sya/

27. 祖父每晚不斷地教導
他，直到孫子長大成人。孫
子牢牢記住祖父的話。

28. Mazakat rana o akay na am, ano mangay
mangahahap: am, katenngan na o pinirisan na, katen-
ngan na o vahay no arayo a, katenngan na rana o
palapalanginan a.

28. 即便^在祖父死後，孫子獨
自一人出海捕魚，也不怕，因
為他記得祖父教他的事，
懂得看海流的好處，知道大
魚匯集之處，也懂得看天氣的
~~轉~~變化。

主	地點	報學
	時間	記音
題	編號	翻譯

29. Ano omakakaw rana am, akman so sang ta katenngan na o kapiyan no niyakawan na a, akman so sang no mangay do kahasan ta ano manzasa so kayo a vahay na, ta katenngan na o zasan na so kayo a, ciring na no mina akay na do ninanawowan na sya so nipipapiya na tawo no nimasbang a inapo namen do karilaw na nya no mina akay na.

致於上山耕作，~~懂得~~ 如何栽培農作物。~~懂得~~ 何便砍下來的樹好處理，做房子時，該砍什麼樣的樹。這些都是祖父生前告訴他的事，不致使他因為孤兒之身而徬徨不知所措之感。雖然是孤兒，但也懂得很多。

30. Miratateng am, makapet rana o avik na no akay na rana am, mamareng rana sira so kanen do rako a avyik na no akay na do karilaw na no apo na nimasbang a.

祖父的豬養的很肥大，~~祖父為了孫子順利的長大成人，就把豬殺來吃，為孫子之長大而大大的祈福一番。~~

31. Mamareng rana sira so kanen am, maniring o akay na am, si kaminan mo rana am, apiya ta pahanghangen jiyaten am, kapakarilaw na am, ji ta pahanghanga jaten ta yana imo panginanaetan mangapoko kowan no akay na o apo na .

引拜"那一天，祖父對孫子說：雖然可憐你阿姨，但是想到他對你不視如己生之子一樣的愛得，就不請他來享吃豬肉了。

32. Maniring o apo na am, ji yakakwanata imo saon am kowan no apo na, ka ji da mancan nya mangay macihanghang jira ta ikaoya na no akay na manginanaet do apo na.

一切都依作嗎？
32. 孫子說：是，~~就照作嗎~~ 照作吧，就這樣，因為討厭她查書指教孫子而沒請她來吃豬肉。

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫